

**POWIATOWA STACJA
SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNA
W ŁASKU**

**OCENA STANU SANITARNEGO
POWIATU ŁASKIEGO
ZA 2022 ROK**

Łask, luty 2023

Spis treści

WSTĘP.....	2
Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych.....	3
Stan sanitarny podmiotów leczniczych.....	7
Ocena stanu sanitarnego obiektów żywnościowo-żywnościowych.....	9
Ocena stanu sanitarnego w zakresie higieny komunalnej.....	13
Placówki oświatowo-Wychowawcze wszystkich typów.....	19
Ocena stanu sanitarnego w zakresie higieny pracy.....	26
Nadzór nad środkami zastępczymi i nowymi substancjami psychoaktywnymi.....	30
Zapobiegawczy nadzór sanitarny.....	31
Oświata zdrowotna i promocja zdrowia.....	32
Podsumowanie.....	37

WSTĘP

Głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2022r. było promowanie zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody, przeciwdziałanie zagrożeniom stwarzanym przez środki zastępcze i narkotyki, zapobiegania powstawaniu chorób, szczególnie chorób zakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie zdrowia publicznego w oparciu o analizę ryzyka zagrożenia zdrowia i życia człowieka.

Realizacja zadań statutowych odbywała się zgodnie z planem zasadniczych przedsięwzięć na rok 2022r. obejmującym główne kierunki działania, zasadnicze zamierzenia oraz harmonogramem nadzoru nad obiektami. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łasku przy pomocy Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej na mocy ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej realizuje zadania na terenie powiatu łaskiego z zakresu zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- higieny środowiska;
- higieny pracy w zakładach pracy;
- higieny procesów nauczania i wychowania;
- higieny wypoczynku i rekreacji;
- zdrowotnymi żywności, żywienia i produktów kosmetycznych;
- higieniczno – sanitarnymi, jakie powinny spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne, w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

OCENA STANU SANITARNEGO W ZAKRESIE EPIDEMIOLOGII

Do głównych zadań Sekcji Epidemiologii Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Łasku w roku 2022 należało:

- 1) praca w związku z wystąpieniem epidemii spowodowaną SARS CoV-2
- 2) nadzór nad realizacją programu szczepień ochronnych oraz gospodarowanie szczepionkami,
- 3) monitorowanie sytuacji epidemiologicznej w zakresie chorób zakaźnych i zakażeń,
- 4) sprawowanie nadzoru nad stanem sanitarnym podmiotów leczniczych na nadzorowanym terenie.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łasku działając na podstawie ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, podejmował liczne działania w celu zapobiegania szerzeniu się zakażeń w tym prowadzenie dochodzeń epidemiologicznych, opracowywaniem ognisk zakażeń, obejmowaniem osób narażonych na zakażenie obowiązkiem izolacji oraz kwarantanny i inne.

Pracownicy inspekcji w pierwszym kwartale 2022r. koncentrowali się na przeprowadzaniu dochodzeń epidemiologicznych w celu zapobiegania oraz zwalczania stanu epidemii, wygaszaniu lokalnych ognisk epidemicznych. W roku 2022 Ministerstwo Zdrowia wprowadziło zmiany w zakresie wystąpienia pandemii koronawirusa, zniesiono obowiązek odbycia izolacji i kwarantanny, noszenia maseczek (poza podmiotami leczniczymi i aptekami) oraz zakończono wprowadzony 20 marca 2020 roku stan epidemii, z dniem 16 maja 2022 r. obowiązuje stan zagrożenia epidemiologicznego.

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA CHORÓB ZAKAŹNYCH

Na terenie powiatu łaskiego sytuacja epidemiologiczna zdominowana była przez pandemię koronawirusa w I półroczu oraz zachorowania na grypę i choroby grypopodobne w II połowie roku. Zakażenia wirusem SARS -CoV-2 stwierdzono u 1772 osób, z których 136 hospitalizowano, a 29 z nich zmarło. Na terenie powiatu łaskiego odnotowano 30 ognisk instytucjonalnych zachorowań na Covid-19.

Do 28.03.2022 roku obowiązywał nakaz odbycia izolacji oraz kwarantanny, pracownicy inspekcji przeprowadzili wywiady epidemiologiczne z każdą z zakażonych osób oraz obejmowali kwarantanną osoby współzamieszkujące lub z kontaktu. Wraz ze zniesieniem w/w obowiązków pracownicy inspekcji, przeprowadzają wywiady epidemiologiczne z każdym chorym w celach statystycznych, zachorowalność na COVID-19 będzie monitorowana w podobny sposób jak obecnie grypa i zakażenia grypopodobne.

10 czerwca 2022 r. Ministerstwo Zdrowia przekazało informację o pierwszym potwierdzonym przypadku ospy małej w Polsce. Ospa mała to rzadka, odzwierzęca choroba wirusowa, zwykle występująca w zachodniej i środkowej Afryce. Na terenie powiatu łaskiego poinformowano podmioty lecznicze o obowiązku zgłaszania przypadków podejrzenia / rozpoznania małej ospy lub zgonów z jej powodu. W roku 2022 r. nie odnotowano przypadków w/w choroby.

W sierpniu 2022r. w związku ze stwierdzeniem śniętych ryb w rzece Ner – PSSE w Łasku wnikliwie analizowało zdarzenia zdrowotne w tym szczególnie zatrucia, zakażenia pokarmowe, objawy skórne w związku z zaistniałą sytuacją. Nie odnotowano zdarzeń.

Na polecenie Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego od września do grudnia 2022 Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Łasku, we współpracy z Samodzielnym Publicznym Zakładem Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Wodzieradach, brała udział w programie „*Sentinel*” dotyczącym nadzoru nad grypą oraz SARS CoV-2. W czasie w/w nadzoru nie zarejestrowano zachorowań na grypę. Pobrano dwie próby epidemiologiczne w kierunku zachorowania na grypę od pacjentów SPZPOZ w Wodzieradach. Badanie w/w próbek wykonało Laboratorium WSSE w Łodzi, nie stwierdzono wirusa grypy.

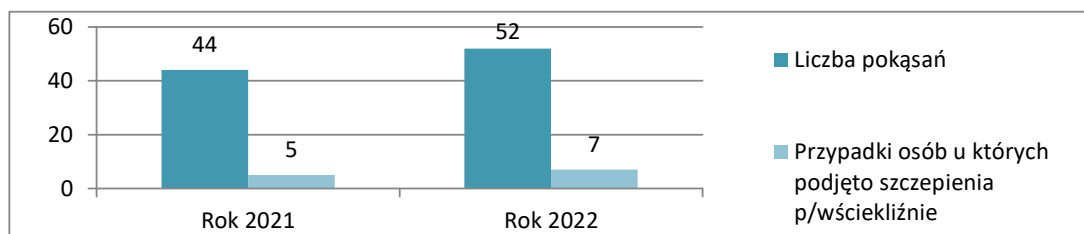
W roku sprawozdawczym nie zarejestrowano również zachorowań na odrę.

Ogniska epidemiczne.

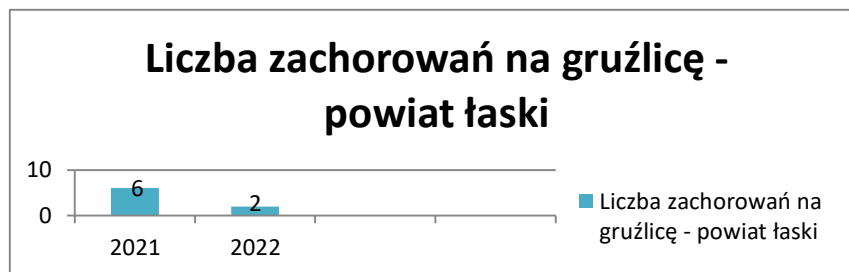
W 2022 roku zarejestrowano 2 ogniska epidemiczne związane z Clostridium Dificille w Szpitalu w Łasku.

W roku 2022 przeprowadzono 52 wywiady w związku z pogryzieniem przez zwierzęta podejrzanе o wściekliznę, u 7 osób podjęto szczepienia przeciwko wściekliznie ze wskazań lekarskich. Na terenie powiatu łaskiego doszło do pokąsania młodej osoby przez sforę bezpańskich psów. Zaistniała sytuacja wzmożyła czujność mieszkańców powiatu łaskiego w stosunku do wolno biegających psów.

Liczba pokąsań / przypadki osób u których podjęto szczepienia p/wściekliznie – powiat łaski

W roku 2022 odnotowano 2 przypadki , osób chorych na gruźlicę płuc .

Ilość zachorowań na choroby zakaźne w roku 2022:

2021	2022
Grypa/grypopodobne – 1165	Grypa/grypopodobne – 5056
Salmonella -10	Salmonella -11
Clostridium Dificille – 22	Clostridium Dificille – 29
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe -1	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe -3
Rotawirusy -7	Rotawirusy -56
Norowirusy – 6	Norowirusy – 2
Adenowirusy – 1	Adenowirusy – 5
Biegunka i zapalenie jelitowo-żołądkowe – 6	Biegunka i zapalenie jelitowo-żołądkowe – 6
- Świnka – 3	- Świnka - 1
- Borelioza - 10	- Borelioza - 4
- Styczność/ narażenie na wściekliznę - 5 (osoby, które podjęły szczepienia)	- Styczność/ narażenie na wściekliznę - 7 (osoby, które podjęły szczepienia)
- Ospa wietrzna – 6	- Ospa wietrzna – 68
- WZW B – 4	- WZW B – 6
- nowo wykryte zakażenie HIV – 1	- nowo wykryte zakażenie HIV – 4
- Streptococcus Pneumoniae inwazyjne -1 (posocznica + zapalenie opon mózgowo- rdzeniowych.	- Streptococcus Pneumoniae inwazyjne -1 (posocznica)
.	- WZW C- 1
	- Kiła – 5
	- Jersinioza – 1
	- Gardioza - 2
	- Krztusiec – 1
	- Płonica – 4
	- Zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych bakteryjne -1
	- Wirusowe zakażenie jelitowe nieokreślone - 1

NADZÓR NAD PUNKTAMI SZCZEPIEŃ

Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Łasku prowadzi nadzór nad wszystkimi punktami szczepień na terenie powiatu łaskiego, realizującymi programu szczepień ochronnych:

- w 12 punktach szczepień lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej,
- w Izbie Przyjęć Szpitala Powiatowe Szpital w Łasku, gdzie realizowane są szczepienia obowiązkowe u osób narażonych w sposób szczególny na zakażenie, tj.: - szczepienia poekspozycyjne przeciw tężcowi u osób zranionych, pokąsanych, narażonych na zakażenie tężcem.

Celem prowadzonego nadzoru jest utrzymanie wyszczepialności dzieci i młodzieży na wymaganym poziomie 90% - 95% (próg odporności zbiorowiskowej). Niestety od kilku lat utrzymuje się tendencja spadkowa w rocznikach podlegającym szczepieniom. Rośnie liczba rodziców, którzy świadomie i konsekwentnie nie szczepią swoich dzieci. Zgodnie z danymi przekazanymi przez podmioty w sprawozdaniach, na dzień 31.12.2022r., liczba rodziców którzy nie wyrazili zgody na szczepienie wynosi już 184, co skutkuje brakiem realizacji obowiązku szczepień wobec 126 małoletnich. Szczególną uwagę zwraca niepokojąca ilość dzieci niezaszczepionych już na oddziale noworodkowym oraz coraz większa liczba rodziców odmawiająca szczepienia przeciwko zakażeniom pneumokokowym. Praktyka ta jest niewątpliwie alarmująca, ponieważ jak podaje Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego, zakażenia pneumokokowe są jedną z głównych przyczyn zachorowalności i umieralności dzieci na świecie, w Polsce każdego roku odnotowuje się ponad 1000 przypadków Inwazyjnej Choroby Pneumokokowej.

W roku 2022 przeprowadzono 20 kontroli punktów szczepień, w tym 4 kontrole tematyczne na polecenie Głównego Inspektora Sanitarnego. Nie stwierdzono nieprawidłowości. Punkty szczepień na nadzorowanym terenie posiadają szereg procedur dotyczących wykonawstwa szczepień jak i prawidłowego postępowania z preparatami szczepionkowym. Większość punktów dysponuje elektronicznym systemem monitorującym temperaturę w chłodni 24/7, w której przechowywane są szczepionki oraz zasilanie awaryjne pozwalające na utrzymanie łańcucha chłodniczego w czasie przerw w dostawie energii elektrycznej.

W roku 2022 odnotowano trzy zgłoszenia dotyczące rozpoznania niepożądanego odczynu poszczepiennego. Dwa zgłoszenia dotyczyły osób dorosłych, u których rozpoznano NOP poważny po szczepieniach przeciw Covid-19. Jedno zgłoszenie dotyczyło dziewięciomiesięcznego niemowlęcia, u którego lekarz pediatra rozpoznał NOP łagodny po szczepieniu BCG. Wszystkie w/w zgłoszenia opracowano w systemie SEPIS, nie zmieniono kwalifikacji niepożądanych odczynów poszczepiennych.

Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna w Łasku objęła nadzorem, w ramach programu szczepień ochronnych w roku 2022 - 9244 dzieci i młodzieży do 19 roku życia.

Ilość wykonanych, zalecanych szczepień w roku 2022 (zakupionych indywidualnie):

2021	2022
p/grypie sezonowej- 1254	p/grypie sezonowej- 1190
WZW B - 148	WZW B - 164
WZW A - 4	WZW A - 3
p/ <i>Neisseriameningitidis</i> - 20	p/ <i>Neisseriameningitidis</i> - 38
p/ kleszczowemu zapaleniu mózgu – 8	p/ kleszczowemu zapaleniu mózgu – 18
p/ospie wietrznej - 35	p/ospie wietrznej - 85
p/ brodawczakowi ludzkiemu - 8	p/ brodawczakowi ludzkiemu - 13
Streptococcus pneumoniae – 33	Streptococcus pneumoniae – 15
p/błonicy -1	p/błonicy - 5
p/krztuścowi - 1	p/krztuścowi - 2
p/odra/świnka/różyczka -1	p/odra/świnka/różyczka - 0
p/tężcowi - 1 profilaktycznie, - 379 po narażeniu	p/tężcowi -1 profilaktycznie - 630 po narażeniu

STAN SANITARNY PODMIOTÓW LECZNICZYCH

Pod nadzorem sanitarnym Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Łasku znajdowały się 63 podmioty lecznicze, w tym:

1. Szpitale - 1
2. Publiczne podmioty lecznicze - 14
3. Niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, przychodnie prywatne - 6
4. Prywatne gabinety lekarskie, NZOZ - 36, w tym 31 gabinetów stomatologicznych
5. Inne obiekty świadczące usługi medyczne – 3 (Zespół Ratownictwa Medycznego , pracownia tomografii komputerowej)
6. Zakłady rehabilitacyjne – 2
7. Laboratorium – 1

Działalność kontrolno- represyjna

Kontrole przeprowadzone w roku 2022 r. – ogółem - **99** kontroli

Placówki zamknięte : Szpital - 5

Placówki Ochrony Zdrowia otwarte :

w tym publiczne - 39

w tym niepubliczne - 9

indywidualna praktyka lekarska - 39
inne (WSRM, Zakłady Rehabilitacji etc.) - 7

W 2022 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łasku wydał 7 decyzji:
5 decyzji administracyjnych oraz 2 decyzje płatnicze.

W skontrolowanych obiektach w większości nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń, postępowania z odpadami medycznymi czy postępowania z bielizną. Procesy dezynfekcji, sterylizacji, przebiegały w sposób prawidłowy. Podmioty wykonują regularnie badania na skuteczność procesów sterylizacji a procedury zapobiegające szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych są rzetelnie przestrzegane.

W 8 podmiotach leczniczych wydano zalecenia, które były wykonane na bieżąco zgodnie z terminami wskazanymi w protokole.

Do PSSE w Łasku w 2022 r. wpłynęła anonimowa skarga. W wyniku przeprowadzonej kontroli interwencyjnej nie stwierdzono nieprawidłowości z zakresu obowiązujących przepisów.

W roku 2022 Samodzielny Publiczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Widawie zakończył termomodernizację placówki. Projekt sfinansowano dzięki pożyczko-dotacji z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska, dotacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego

Województwa Łódzkiego oraz środków własnych podmiotu. Budynek przychodni ocieplono, wymieniono okna, drzwi oraz grzejniki, pomalowano wszystkie pomieszczenia, zmodernizowano instalacje CO, zamontowano pompę ciepła, instalację fotowoltaiczną oraz windę. Dzięki wszystkim udogodnieniom SPZOZ w Widawie jest jednym z najnowocześniejszych ośrodków zdrowia na

terenie powiatu.

W SPZPOZ w Widawie w 2022 roku została otworzona Poradnia K której świadczenia finansuje NFZ, gabinet wyposażono w sprzęt do USG.

W Szpitalu Powiatowe Sp. z o.o Szpital w Łasku w roku 2022 udało się zakończyć remont oddziału chirurgii ogólnej, chirurgii szczękowej i laryngologii.

W roku 2022r w Szpitalu Powiatowe Sp. z o.o Szpital w Łasku przeprowadzono kontrolę kompleksową podmiotu leczniczego, w wyniku której wydano decyzję na poprawienie warunków sanitarno-technicznych w Zakładzie Pielęgnacyjno-Opiekuńczym oraz wydano zalecenia dotyczące wymiany szafy endoskopowej.

W maju 2022 r., zgodnie z harmonogramem kontroli PPIS w Łasku przeprowadzono kontrolę z zakresu zakażeń szpitalnych.

OCENA STANU SANITARNEGO OBIEKTÓW ŻYWIENIOWO-ŻYWNOŚCIOWYCH

Działalność i kompetencje w zakresie Higieny Żywności, Żywnienia i Produktów Kosmetycznych:

1. Nadzór nad warunkami produkcji, przechowywania i wprowadzania do obrotu żywności, dozwolonych substancji dodatkowych oraz warunkami żywienia zbiorowego;
2. Nadzór nad warunkami produkcji, przechowywania i wprowadzania do obrotu materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, wprowadzania do obrotu produktów kosmetycznych oraz wyrobów mogących mieć wpływ na zdrowie ludzi;
3. Nadzór nad jakością zdrowotną żywności – pobieranie i dostarczanie do badań do właściwych laboratoriów próbek żywności, wyrobów i materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, produktów kosmetycznych oraz ocena ich jakości zdrowotnej;
4. Działanie w ramach funkcjonowania Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywnienia Zwierząt - RASFF oraz Europejskiego Systemu Szybkiej Wymiany Informacji o Produktach Niebezpiecznych – RAPEX.

Na terenie powiatu łaskiego zewidencjonowano ogółem **591 obiektów** (w roku 2021 - 576 obiektów), w tym: 575 obiektów żywnościowo-żywnościowych (w roku 2021 - 567 obiektów) oraz 6 wytwórni i miejsc obrotu materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością i 10 wytwórni i miejsc obrotu produktów kosmetycznych. Skierowano **1** wniosek o ukaranie do WSSE w Łodzi i **1** wniosek do Sądu Rejonowego w Łasku. Nadzorem objęto zakłady produkujące żywność, materiały i wyroby do kontaktu z żywnością, zakłady produkujące produkty kosmetyczne, zakłady żywienia zbiorowego otwarte (restauracje, bary), zakłady żywienia zbiorowego zamknięte (stołówki) oraz sklepy spożywcze. Ogółem przeprowadzono **353 kontrole**, wydano **3 decyzje administracyjne**, **47 decyzji zatwierdzających** obiekty, **23 decyzje płatnicze** i **36 decyzji wykreślających** zakład. Nałożono **10 mandatów karny na sumę 6200 zł**.

W roku 2021 przeprowadzono 431 kontroli, wydano 18 decyzji administracyjnych, 28 decyzji zatwierdzających obiekty, 53 decyzji płatniczych i 29 decyzji wykreślających oraz nałożono 19 mandatów karnych na sumę 11300 zł.

Zakłady produkcji żywności - ogółem 116 obiektów (w roku ubiegłym – 115), w tym: 1 wytwórnia lodów metodą tradycyjną, 10 wytwórni lodów z automatu, 7 piekarni, 5 ciastkarni, 3 przetwórnice owocowo-warzywne, 1 browar, 1 wytwórnia napojów bezalkoholowych, 1 zakład garmazeryjny, 2 młyny, 1 wytwórnia wyrobów cukierniczych, 1 zakład konfekcjonowania przypraw, 1 wytwórnia suplementów diety i 82 innych wytwórni żywności m. in. produkcja pierwotna. Wydano **1 decyzję administracyjną** dot. malowania ścian i sufitów we wszystkich pomieszczeniach przetwórnicy owocowo-warzywnej. Nałożono **3 mandaty karne na sumę 1300 zł**. Podczas kontroli stwierdzono: przeterminowane środki spożywcze, np. mieszanka do produkcji sosu pomidorowego, śmietanka do ubijania deserów, sól morską, kurkuma mielona, lubczyk liść, liść oliwy, przyprawa do ziemniaków i frytek, przyprawa do indyka. Stwierdzono również brudno utrzymane pomieszczenia zakładu produkcyjnego, brudno utrzymane kosze transportowe do przechowywania wypieczonych ciastek, brudny sprzęt produkcyjny, wiadra z polewą otwarte niezabezpieczone przed zanieczyszczeniem, latające muchy. Stan sanitarno-techniczny zakładów w wyniku prowadzonego nadzoru uległ poprawie. Pobrano do badań laboratoryjnych **30 próbek** środków spożywczych – nie kwestionowano.

Sklepy spożywcze – 180 obiektów (w roku 2021 - 180 obiektów)

Zakłady oceniono pozytywnie pod względem spełnienia wymagań sanitarnych. Obiekty obrotu żywnością wyposażone są w dostateczną ilość urządzeń chłodniczych. Nałożono **4 mandaty karne na sumę 2500 zł**. Karanie mandatowe stosowano ze względu na: brak czystości bieżącej w pomieszczeniach sklepów: brudne urządzenia chłodnicze/mroźnicze, brudne kosze zakupowe, brudne podłogi, środki spożywcze przechowywane poza urządzeniem chłodniczym, w nieprawidłowej temperaturze, przepełnione kosze, latające muchy, przeterminowane środki spożywcze. Stan sanitarno-techniczny sklepów w wyniku prowadzonego nadzoru uległ poprawie. Pobrano do badań laboratoryjnych **69 próbek** środków spożywczych – nie kwestionowano.

Magazyny hurtowe - 12 obiektów (w roku 2021 - 12 obiektów)

W większości są to nieduże hurtownie, głównie napojów alkoholowych i bezalkoholowych. Tylko 2 obiekty to zakłady duże prowadzące sprzedaż hurtową środków spożywczych. Hurtownie wyposażone prawidłowo w dostateczną ilość urządzeń chłodniczych, nie budzące zastrzeżeń pod względem sanitarnym i technicznym. Pobrano do badań laboratoryjnych 24 próbki środków spożywczych – nie kwestionowano.

Inne obiekty obrotu żywnością - 38 obiektów

Są to np. sklepy wprowadzające do obrotu prasę, artykuły przemysłowe oraz niewielkie ilości opakowanych środków spożywczych, kioski na stacjach benzynowych, sprzedaż przez internet, apteki, punkty apteczne, sklepy zielarskie i urzędy pocztowe wraz z ich filiami. Nie stosowano karania mandatowego.

Zakłady żywienia zbiorowego otwarte (restauracje) - 24 zakłady (w roku ubiegłym -24 obiekty).

W zakładach wydawane są niewielkie ilości posiłków obiadowych. Obiekty nie budziły zastrzeżeń w zakresie utrzymania czystości i porządku. We wszystkich zakładach wdrożono zasady GHP/GMP oraz systemu HACCP. Podczas przeprowadzanych kontroli szczególną uwagę zwracano na: jakość zdrowotną oraz pochodzenie surowców, warunki przechowywania surowców, półproduktów i gotowych posiłków, prawidłowość procesów technologicznych z uwzględnieniem poszczególnych etapów procesu produkcyjnego, prawidłowość prowadzenia procesów dezynfekcji termicznej naczyń, funkcjonalność z uwzględnieniem stref krzyżowania się dróg „czystych” i „brudnych”, sposób gromadzenia i usuwania odpadów pokonsumpcyjnych i poprodukcyjnych, prawidłowość dokumentowania czynności związanych z realizacją GHP/GMP. Podczas kontroli dokonywano weryfikacji temperatury w urządzeniach chłodniczych przy użyciu wzorcowanego termometru. Nie stosowano karania mandatowego. Nie wydawano decyzji administracyjnych. Nie pobierano próbek żywności do badań laboratoryjnych.

Zakłady małej gastronomii i pijalnie piwa

Ogółem nadzorem objęte jest 44 obiekty (w roku 2021 – 43 zakłady)

W punktach „Małej gastronomii” wydawane są niewielkie ilości posiłków na bazie mrożonek i półproduktów, głównie w naczyniach jednorazowego użytku. Nałożono 2 mandaty karne na sumę 1400 zł. Podczas kontroli stwierdzono: brak czystości bieżącej, brudne podłogi, przepełnione kosze na odpadki, brudne urządzenia chłodnicze/możnicze, brudny sprzęt produkcyjny, brudne umywalki i zlewozmywaki, mięso w zamrażarce przechowywane w nieprawidłowej temperaturze, przy umywalkach do mycia rąk brak mydła w płynie i ręcznika jednorazowego, w produkcji nieoznakowane mięso-kotlety burgerowe, przeterminowane środki spożywcze (śmietana 18%). Stwierdzono w produkcji świeże warzywa wymagające umycia i obrania (cebula, sałata, pomidory, pieczarki, papryka), co jest niezgodne z zatwierdzeniem zakładu. Skierowano 1 wniosek do Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o nałożenie kary pieniężnej dotyczący rozszerzenia działalności ponad tą, która została określona w decyzji zatwierdzającej. Stan sanitarno-techniczny

obiektów w wyniku prowadzonego nadzoru uległ poprawie. Nie wydawano decyzji administracyjnych. Nie pobierano próbek żywności do badań laboratoryjnych.

Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte – 56 obiektów (w roku 2021 – 54 zakłady)

Podczas przeprowadzanych kontroli zwracano uwagę na jakość zdrowotną oraz pochodzenie surowców, warunki przechowywania surowców, półfabrykatów i gotowych posiłków, prawidłowość procesów technologicznych, funkcjonalność pomieszczeń z uwzględnieniem stref krzyżowania się dróg „czystych” i „brudnych”, z uwzględnieniem poszczególnych etapów procesu produkcyjnego, prawidłowość prowadzenia procesów dezynfekcji termicznej naczyń, sposób gromadzenia i usuwania odpadów pokonsumpcyjnych i poprodukcyjnych. W stołówkach wdrożony został system kontroli wewnętrznej HACCP. Nałożono **1** mandat karny na sumę **1000 zł**. Karanie mandatowe stosowano z uwagi na: brudne urządzenia chłodnicze/mroźnicze, brudne szafki kuchenne, brudny sprzęt produkcyjny, brudna szafa przelotowa, brudne naczynia stołowe, brudne zlewozmywaki i umywalki do mycia rąk, parapety - brudne, przy umywalkach do mycia rąk brak ręczników jednorazowego użycia, w jadalni podłoga, stoły, krzesła - brudne, w obieralni warzyw zbędne rzeczy (mopy, szczotki, blachy do pieczenia), w ubikacji dla personelu oraz w pomieszczeniu z umywalką brudno (pajęczyny, kurz, deska sedesowa i kratki wentylacyjne brudne). Wydano **2** decyzje administracyjne dotyczące: braku umywarek do mycia rąk w kuchenkach na oddziale pediatrycznym i neurologicznym oraz punktu wodnego do mycia drobnego sprzętu produkcyjnego. Decyzja administracyjna dot. kuchenek oddziałowych z terminem realizacji do dnia 31.12.2023r. Stan sanitarno-techniczny obiektów w wyniku prowadzonego nadzoru uległ poprawie. Nie pobierano próbek żywności ani posiłków do badań laboratoryjnych.

Interwencje

W 2022r. zarejestrowano **9 skarg**, rozpatrzono wszystkie. Było **5** interwencji zasadnych, co stanowi 56 %. Konsumenci składali skargi na: sklepy spożywcze - 5 skarg, małą gastronomię – 1 skarga, restaurację - 1 skarga, wytwórnię wyrobów cukierniczych – 1 skarga, sprzedaż wyrobów wędliniarskich z obiektu ruchomego – 1 skarga.

Przeprowadzono **9** kontroli sanitarnych. Interwencje najczęściej dotyczyły: braku czystości bieżącej, brudno utrzymanych urządzeń i sprzętu, sprzedaży artykułów spożywczych przeterminowanych, zepsutych, braku segregacji w urządzeniach chłodniczych, obecności owadów, braku orzeczeń lekarskich dla celów sanitarno-epidemiologicznych, sprzedaży wyrobów wędliniarskich nieoznakowanych, niewiadomego pochodzenia. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości stosowano karanie mandatowe. Nałożono **3** mandaty karne na sumę **2100 zł**. Kontrole sprawdzające wykazały poprawę stanu sanitarnego. Właściciel obiektu ruchomego prowadzący sprzedaż wyrobów wędliniarskich odmówił przyjęcia mandatu karnego. W związku z powyższym skierowano **1** wniosek o ukaranie do Sądu Rejonowego w Łasku. Właściciel obiektu ruchomego zaprzestał prowadzenia działalności na terenie Łasku.

Jakość zdrowotna żywności

Ogółem pobrano do badań laboratoryjnych **139 próbek**, w tym 129 próbek żywności, 2 próbki materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością i 8 próbek produktów

kosmetycznych (w roku 2021 – 134 próbki żywności, 2 próbki materiałów do kontaktu z żywnością i 10 próbek produktów kosmetycznych).

Próbki badane były w laboratorium WSSE w: Łodzi, Krakowie, Warszawie, Bydgoszczy, Wrocławiu, Lublinie, Gdańsku, w laboratoriach Powiatowych Stacji Sanitarno-Epidemiologicznych w: Skierniewicach i Piotrkowie Trybunalskim oraz w Państwowym Instytucie Weterynaryjnym w Puławach. W roku 2022 próbki nie były kwestionowane (w 2021r. zakwestionowano 6 próbek środków spożywczych).

DZIAŁANIA W ZAKRESIE FUNKCJONOWANIA SYSTEMU RASFF I RAPEX

W przypadku informacji uzyskanych z Wojewódzkiej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Łodzi w ramach systemu **RASFF** zarejestrowano **28** zgłoszeń, w tym 21 powiadomień alarmowych, 7 powiadomień informacyjnych. Przeprowadzono **30** kontroli interwencyjnych. Przeprowadzono również rozmowy telefoniczne, w wyniku których sporządzono **34** adnotacje. W przypadku stwierdzenia zgłoszonych środków spożywczych w obrocie monitorowano ich wycofywanie z obrotu.

W ramach systemu **RAPEX** zarejestrowano **4** zgłoszenia - 1 zgłoszenie dotyczyło zakładu produkcyjnego a 3 zgłoszenia dotyczyły obrotu produktami kosmetycznymi. Przeprowadzono **12** kontroli sanitarnych, w tym 3 kontrole w zakładzie produkcji produktów kosmetycznych i 9 kontroli w miejscach obrotu produktami kosmetycznymi. Nie wydawano decyzji dot. wycofywania produktów kosmetycznych.

ZATRUCIA POKARMOWE

W roku 2022 nie zgłoszono zatruc pokarmowych po spożyciu środków spożywczych.

OCENA STANU SANITARNEGO W ZAKRESIE HIGIENY KOMUNALNEJ

Działalność i kompetencje w zakresie higieny komunalnej:

- nadzór nad urządzeniami zbiorowego zaopatrzenia w wodę, prowadzenie monitoringu kontrolnego i przeglądowego jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
- kontrola ciepłej wody użytkowej w kierunku bakterii Legionella sp.,
- nadzór nad jakością wody na pływalniach krytych,
- nadzór nad czystością wód powierzchniowych wykorzystywanych do celów rekreacyjno-sportowych,
- nadzór nad obiektami użyteczności publicznej: podmioty lecznicze, apteki, domy pomocy społecznej, obiekty hotelarskie, zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, gabinety odnowy biologicznej, solaria, szalety, dworce PKP i PKS oraz środki transportu osobowego,
- nadzór nad zakładami pogrzebowymi, środkami transportu do przewozu zwłok i szczątków ludzkich oraz nad przeprowadzaniem ekshumacji,
- wydawanie zezwoleń na prowadzenie i organizowanie imprez masowych.

Pod nadzorem sanitarnym Sekcji Higieny Środowiska w zakresie Higieny Komunalnej znajdowały się 202 obiekty, w których to przeprowadzono ogółem 151 kontroli, wydano

17 decyzji (w tym 8 na przeprowadzenie ekshumacji, 5 decyzji obciążających oraz 1 decyzję na doprowadzenie obiektu do właściwego stanu technicznego, 2 decyzje dopuszczające warunkowe korzystanie z wody, 1 decyzja wygaszająca).

Nałożono 1 mandat karny w wysokości 200,00 zł.

Wydano 11 postanowień.

Nadzorem sanitarnym na terenie **5 gmin** objętych było :

16 - wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę, w tym **1 urządzenie** jako inny podmiot zaopatrujący obiekt w wodę – Szpital w Łasku

2 - pływalnie kryte w Łasku

1 - kąpielisko miejskie w Łasku

W okresie od dnia 01.01.2022r. do 31.12.2022r. pobrano następującą ilość próbek wody:

- **113** próbek wody z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę,
- **22** próbki z pływalni krytych
- **2** próbki z kąpieliska miejskiego,
- **18** próbek ciepłej wody użytkowej w kierunku bakterii Legionella sp.

W 2022 roku w powiecie łaskim zamieszkiwało **47642** osób natomiast wodę przeznaczoną do spożycia o kontrolowanej jakości spożywało **46 577** osób co stanowi ok. **98 %** .

Badania wody wykonywane były przez Oddział Laboratoryjny Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Zduńskiej Woli, ul. Łaska 13 oraz Dział Laboratoryjny Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Łodzi, ul. Wodna 40.

W urządzeniach zbiorowego zaopatrzenia w wodę na podstawie prowadzonego monitoringu jakości wody w zakresie poboru próbek oraz analizy uzyskanych parametrów z otrzymywanych sprawozdań z badań wody wykonywanych w ramach kontroli urzędowej i kontroli wewnętrznej przez właścicieli bądź zarządców - **na koniec roku oceniono wodę jako przydatną do spożycia przez ludzi**. W 2 wodociągach w Pruszkowie i w Sędziejowicach, ze względu na przekroczenia ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C w 1 ml wody, żelaza, manganu i mętności wydano w dniu 24.05.2022r. decyzje na **warunkowe korzystanie z wody do czasu uzyskania pozytywnych wyników badania wody, nie dłuższym niż do dnia 31.10.2022r.** Po tym terminie pobrane próbki wody nie wykazały przekroczeń w/w parametrów.

Inne podmioty zaopatrujące w wodę – podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę Szpitala w Łasku jest wodociąg publiczny w Ostrowie, natomiast awaryjnym źródłem jest własny wodociąg lokalny. W 2021r. została wydana decyzja dopuszczająca **warunkowe korzystanie z wodociągu lokalnego** dla potrzeb Szpitala w Łasku ze względu na ponadnormatywną zawartość mętności, żelaza i manganu z terminem wykonania 15.01.2022r. Po tym terminie pobrane próbki wody nie wykazały przekroczeń w/w parametrów.

W 2022r. została zakończona przebudowa i modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Sędziejowicach oraz Stacji Uzdatniania Wody w Kwiatkowicach w ramach, której wyposażono obiekty w nowe urządzenia i sprzęt tj. zbiorniki terenowe, pompy, filtry odżelaziania oraz odmanganiania, sprężarki i dmuchawy powietrza, centralny aerator powietrza, system sterowania. Ponadto wybudowano odstojniki wód popłucznych, neutralizator oraz studnię bezodpływową. Zastosowano dwustopniowy system pompowania, co spowoduje zwiększenie podawania wody do odbiorców.

Wydano **15 rocznych ocen** stwierdzających przydatność wody do spożycia przez ludzi.

Na terenie powiatu funkcjonowało **1 kąpielisko miejskie** zorganizowane na rzece Grabi w Łasku ul. Armii Krajowej 75. W ramach kontroli urzędowej pobrano **1 próbkę** wody z kąpieliska miejskiego w Łasku do badań bakteriologicznych przed sezonem letnim, natomiast w sezonie który trwał od 25 czerwca do 28 sierpnia próbki wody pobierane były w ramach kontroli wewnętrznej przez Centrum Sportu i Rekreacji w Łasku - **3 próbki wody**. W związku z zanieczyszczeniem rzeki Odry i ogólnopolską akcją na polecenie ŁPWIS w sierpniu pobrano 1 próbkę wody. Woda odpowiadała wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli. Teren kąpieliska miejskiego nadzorowany jest przez Centrum Sportu i Rekreacji w Łasku.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łasku umieszczał – w trakcie trwania sezonu - na stronie internetowej <https://www.gov.pl/web/psse-lask> komunikaty o jakości wody w kąpielisku.

W ewidencji znajdowały się następujące hotele :

1. Ośrodek Rehabilitacyjno – Hotelowy „Columna Medica” w Łasku ul. Wakacyjna 8

- obiekt ekskluzywny, nowoczesny.

W skład kompleksu wchodzi m.in. 2 niecki basenowe i jacuzzi, do dyspozycji są również sauny: sucha i mokra oraz pokój relaksu.

2. Miejska Pływalnia Kryta w Łasku ul. Szkolna 2 - zlokalizowana przy Szkole Podstawowej Nr 5, posiada 1 nieckę oraz zautomatyzowany system uzdatniania wody.

Próbki wody z niecek pływalni pobierano w ramach kontroli urzędowej i wewnętrznej zgodnie z zatwierdzonymi harmonogramami – a jakość wody w przedmiotowych obiektach odpowiadała obowiązującym wymaganiom.

Tereny rekreacyjne

1. Centrum Sportu i Rekreacji w Łasku, ul. Armii Krajowej którego właścicielem jest Gmina Łask. Obiekt o powierzchni 3,0 ha posiada: 2 boiska do gry w piłkę nożną, 3 korty ziemne, bieżnię, mały akwen wodny i plac zabaw dla dzieci. Na terenie znajduje się budynek z zapleczem szatniowo-sanitarnym dla sportowców i trenerów przystosowany dla osób niepełnosprawnych oraz wydzielone toalety ogólnodostępne.

2. Gminny Ośrodek Kultury i Sportu Kwiatkowice Kolonia, gm. Wodzierady

W skład obiektu wchodzi - jedno boisko do gry w piłkę nożną z trybunami. W budynku głównym mieszczą się : sala ćwiczeń – siłownia, 3 szatnie z węzłami sanitarnymi, magazynek sportowy, pokój instruktorów i biurowy oraz sanitariat. W 2022r. nie przeprowadzono kontroli.

3. „ORLIKI” 4 boiska - 2 w Łasku i 2 w gminie Buczek.

W skład każdego kompleksu wchodzi: boiska wielofunkcyjne oraz budynki zaplecza, w których wydzielone są szatnie, magazynki i ubikacje z natryskami przystosowane dla osób niepełnosprawnych.

W ewidencji Sekcji Higieny Środowiska w zakresie higieny komunalnej znajdowały się następujące podmioty lecznicze :

- 1 - „Szpitale Powiatowe” Sp. z o.o. – Szpital w Łasku, ul. Warszawska 62 A,
- 14 - publicznych podmiotów leczniczych tj. GPZOZ, SPZPOZ ,WOZ,
- 6 - NZOZ,
- 2 - zakłady rehabilitacji leczniczej,
- 2 – inne obiekty świadczące usługi medyczne tj. ratownictwo medyczne.

W roku sprawozdawczym nadzorem objęte były **3 Środowiskowe Domy Samopomocy**

- dziennego pobytu i **2 Domy Pomocy Społecznej** – stałego pobytu :

1. Środowiskowy Dom Samopomocy w Łasku – od maja 2020r. funkcjonuje w nowo powstałym budynku w Łasku, ul. Lutomińska 11a – 40 pensjonariuszy
2. Środowiskowy Dom Samopomocy w Dąbrowie Widawskiej gm. Widawa - 40 pensjonariuszy,
3. Środowiskowy Dom Samopomocy w Sędziejowicach - 41 pensjonariuszy,
4. Dom Pomocy Społecznej im. Brata Alberta w Chorzeszowie, gm. Wodzierady,

- zamieszkuje 14 pensjonariuszy.
5. Dom Seniora w Łasku, ul. Piotrkowska 25 – 62 pensjonariuszy.

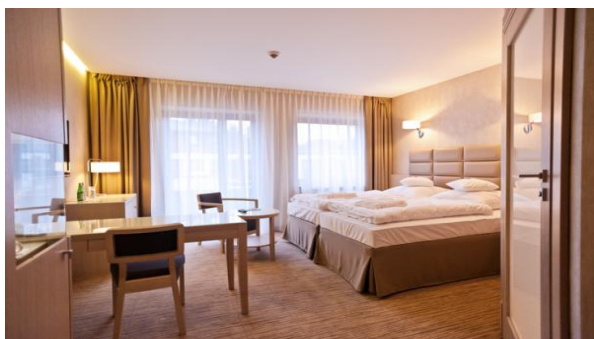
W roku sprawozdawczym w ewidencji znajdowało się **6 obiektów hotelarskich tj.:**

1. Hotel „Pałac Piorunów” ***, Piorunów nr 25, gm. Wodzierady
2. Hotel „Graf” ** Łask, ul. Piotrkowska 10 – w 2022 roku obiekt zlikwidowany
3. Ośrodek Rehabilitacyjno – Hotelowy „Columna Medica” **** Łask ul. Wakacyjna 8
4. Centrum Konferencyjno- Wypoczynkowe „Dziki Wino” Wiewiórczyn,
ul. Hallera 49 – nie posiada kategoryzacji,
5. Zajazd „Jamboł ” - usługi hotelowo -gastronomiczne,
6. Motel „Kominek” – usługi hotelowo -gastronomiczny.

1. Hotel „Pałac Piorunów”****

Budynek wielokondygnacyjny, wolnostojący. Pierwsze piętro budynku zajmuje część hotelowa - 14 pokoi z 26 miejscami noclegowymi, przy każdym pokoju znajduje się węzeł sanitarny - wyposażony właściwie. Dla osób niepełnosprawnych przystosowany jest 1 pokój z węzłem sanitarnym.

2. Ośrodek Rehabilitacyjno–Hotelowy Columna Medica ** Łask ul.Wakacyjna 8**

Obiekt to ekskluzywne centrum rehabilitacji, które połączone jest z czterogwiazdkowym hotelem i kompleksem basenów, chętnie odwiedzany przez pacjentów i gości. Budynek dwukondygnacyjny, wolnostojący.

Część hotelowa znajduje się na dwóch kondygnacjach, obiekt przystosowany dla osób niepełnosprawnych. Obiekt posiada 60 pokoi, w tym 2 apartamenty – 90 miejsc noclegowych. Sale konferencyjne i restauracja mieszczą się na parterze budynku. Ośrodek znajduje się na terenie zalesionym i estetycznie zagospodarowanym.

3. Obiekt hotelarski w Centrum Konferencyjno - Wypoczynkowym „Dziki Wino”

W skład obiektu wchodzi: budynek z salami konferencyjnymi oraz z salami przeznaczonymi na imprezy okolicznościowe, restauracja, 3 budynki hotelowe oraz willa dla gości składająca się z salonu połączonego z jadalnią i aneksem kuchennym, sypialni oraz 2 łazienek. W dwóch budynkach części hotelowej znajdują się 33 pokoje - 68 miejsc noclegowych, w tym 2 apartamenty, z wydzielonym salonem, sypialnią, łazienką oraz aneksem kuchennym. Przy każdym pokoju znajduje się węzeł sanitarny z natryskiem.

4. Zajazd „Jambol” - budynek wolnostojący dwukondygnacyjny, dysponuje 13 pokojami gościnnymi - 30 miejsc noclegowych. Pokoje hotelowe mieszczą się na piętrze budynku przy każdym pokoju znajduje się węzeł sanitarny z natryskiem. Na parterze budynku wydzielona jest część restauracyjna.

5. Motel „Kominiek” – budynek wolnostojący, parterowy, dysponuje 16 pokojami gościnnymi i 1 apartamentem. Łącznie 26 miejsc noclegowych oraz 1 pokój konferencyjny. Przy każdym pokoju znajduje się węzeł sanitarny z natryskiem, toalety ogólnodostępne zlokalizowane są przy części gastronomicznej.

Na terenie powiatu funkcjonowało **7 szaletów publicznych:**

- 4 w Łasku przy ulicach: Szeroka, Skłodowskiej, Szpitalna oraz Plac Szarych Szeregów,
- 1 w Widawie, ul. Rynek Kościuszki,
- 2 szalety tj. Miejsca Obsługi Podróżnych w Sięganowie przy trasie S-8

Szalety w Łasku - to kabiny wolnostojące, wykonane w technologii kontenerowej z podłączeniami tj.: instalacja wodno-kanalizacyjna, elektryczna, wentylacje grawitacyjne ze wspomaganiami, ogrzewane poprzez wdmuchiwanie ciepłego powietrza z nagrzewnicy. Toalety posiadają automatyczny system spłukiwania, przystosowane są dla osób niepełnosprawnych. Utrzymaniem bieżącej czystości szaletów zajmuje się firma sprząająca.

Szalety w m. Sięganów gm. Łask na tzw. Miejscach Obsługi Podróżnych – zlokalizowane po obu stronach drogi ekspresowej S-8

1. MOP Sięganów- Północ należy do Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN

Sp. Akcyjna, z/s w Płocku,

2. MOP Sięganów – Południe należy do Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Łodzi, ul. Irysowa 2

W roku sprawozdawczym obiekty zostały skontrolowane zalecenia wydane dot. odświeżenia malowania powłok malarskich wewnątrz budynków zostały wykonane w wyznaczonym terminie.

Obiekty wyposażone właściwie, przystosowane dla osób niepełnosprawnych, ponadto do dyspozycji podróżnych znajdują się kabiny prysznicowe oraz miejsca przewijakowe dla rodzica z dzieckiem. Tereny zagospodarowane, urządzone w place zabaw dla dzieci oraz altanki wypoczynkowe.

Szalet w Widawie ul. Rynek Kościuszki – 1 kabina typu „TOI-TOI”.

W roku sprawozdawczym w/w obiekty funkcjonowały bez zastrzeżeń.

W 2022r w ewidencji znajdowała się następująca ilość n/w obiektów, i ogółem w tych obiektach przeprowadzono następującą ilość kontroli:

47 - zakłady fryzjerskie - 40 skontrolowanych

31- zakłady kosmetyczne - 27 skontrolowanych

4- zakłady tatuażu - 3 skontrolowane

3 - zakłady odnowy biologicznej - 3 skontrolowane

9 - innych zakładów (więcej niż 1 z usług w/w) - 9 skontrolowanych

Przeprowadzone kontrole sanitarne w w/w obiektach, nie wykazały uchybień sanitarno-technicznych.

Na terenie działalności funkcjonuje 1 przystanek autobusowy PKS w Widawie – przeprowadzono 1 kontrolę - nieprawidłowości nie stwierdzono.

Nadzorem sanitarnym objętych było **13 cmentarzy** – w roku sprawozdawczym wydano 8 decyzji zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji podczas których uczestniczyli przedstawiciele Stacji.

Na **2** cmentarzach w Łasku i Sędziejowicach znajdują się kaplice cmentarne, w Łasku bez chłodni, natomiast w Sędziejowicach przy kaplicy wygospodarowane pomieszczenie wyposażone w urządzenie chłodnicze.

Na terenie działalności PSSE w Łasku znajdowało się **6 zakładów** świadczących usługi w zakresie przewozu zwłok i szczątków ludzkich, gdzie w **4** zakładach pogrzebowych znajdują się chłodnie do przechowywania zwłok tj.: w Łasku – 2, w Widawie - 1 oraz w Młynisku - 1.

Właściciele zakładów pogrzebowych posiadają łącznie **16 środków transportu** do przewozu zwłok i szczątków ludzkich w roku sprawozdawczym nie skontrolowano.

Do Sekcji w 2022r. wpłynęły **4 pisma interwencyjne** z których:

- **2** interwencje zostały załatwione przez tutejszą Stację,
- **2** interwencje przekazane do innych instytucji celem załatwienia zgodnie z kompetencjami.

PLACÓWKI OŚWIATOWO – WYCHOWAWCZE WSZYSTKICH TYPÓW

Działalność i kompetencje w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży:

1) sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego - przestrzeganie przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczące:

- a) nadzoru nad przestrzeganiem przepisów i obowiązujących norm przez szkoły, placówki oświatowo-wychowawcze oraz ośrodki wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży w zakresie higieny procesu nauczania i wychowania, stanu sanitarnego i bezpiecznych warunków nauki, wychowania i wypoczynku oraz wyposażenia pomieszczeń we właściwy sprzęt,
- b) prowadzenia postępowań administracyjnych,
- c) realizacji wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji i mieszanin chemicznych w pracowniach i klaso-pracowniach.

W roku 2022 na terenie działalności Powiatowej Stacji Sanitarno –Epidemiologicznej w Łasku objętych nadzorem było 71 stałych obiektów nauczania i wychowania oraz 11 letniego wypoczynku /zgodnie z wykazem MEN/.

We wszystkich skontrolowanych szkołach są opracowane i wprowadzane do stosowania wewnętrzne regulaminy i procedury dot. funkcjonowania szkół w czasie epidemii. Stan sanitarno – higieniczny poszczególnych obiektów przedstawiał się następująco:

ŻŁOBKI / KLUBY MALUCHA

Na terenie powiat łaskiego funkcjonuje jeden żłobek i pięć klubów malucha. Skontrolowano jeden żłobek i dwa klub malucha. Wszystkie obiekty zaopatrzone są w wodę

przydatną do spożycia pobieraną z wodociągów publicznych, podłączone są do kanalizacji. Liczba dzieci przypadająca na 1 urządzenie ustępowe i na 1 umywalkę jest normatywna. We wszystkich obiektach zapewniono dzieciom środki do utrzymania higieny osobistej – mydło, ręczniki i papier toaletowy.

PRZEDSZKOLA

Nadzorem objęte było 21 obiektów, w tym 18 to przedszkola i 2 samodzielne oddziały przedszkolne, w ogólnej liczbie ujęte są inne formy wychowania przedszkolnego. W skontrolowanych obiektach opiekę zapewniono 1348 dzieciom. Przedszkola zaopatrzone są w wodę przydatną do spożycia pobieraną z wodociągów publicznych, podłączone są do kanalizacji. Liczba dzieci przypadająca na 1 urządzenie ustępowe i na 1 umywalkę jest normatywna. Wszystkie przedszkola i samodzielne oddziały zapewniały dzieciom środki do utrzymania higieny osobistej – mydło, ręczniki i papier toaletowy. We wszystkich obiektach zapewnione jest dożywianie.

W skontrolowanych placówkach meble są prawidłowo oznakowane, a opiekunowie przywiązują uwagę do właściwego doboru stanowiska pracy dziecka.

Wydana została decyzja administracyjna w związku ze zmianą terminu wykonania decyzji dotycząca Przedszkola Publicznego nr 1 w Łasku oraz decyzja administracyjna dotycząca Przedszkola Publicznego w Widawie filia w Brzykowie dotycząca doprowadzenia do właściwego stanu sanitarnego i technicznego korytarza oraz holu w placówce.

SZKOŁY PODSTAWOWE

Ewidencją objętych jest – 17 szkół podstawowych, w skontrolowanych obiektach naukę pobierało 2643 uczniów. Wszystkie placówki podłączone są do wodociągów publicznych, posiadają kanalizację.

Szkoły zapewniały uczniom środki do utrzymania higieny osobistej, stosowano mydło w płynie, papier toaletowy, ręczniki jednorazowego użytku.

We wszystkich placówkach wydawane były ciepłe posiłki, w tym w 9 przygotowywane na miejscu a do 8 placówek dowożone. Z pełnych obiadów korzystało 1388 dzieci. Z dożywiania skorzystało 104 uczniów.

W dwóch skontrolowanych szkołach zajęć wychowania fizycznego prowadzone są na korytarzach- pozostałe obiekty posiadają infrastrukturę do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w budynkach. Uczniowie wszystkich szkół mają również możliwość korzystania z boisk.

W ramach higienizacji procesu nauczania oceniono plan lekcji we wszystkich skontrolowanych szkołach. Przeprowadzono ocenę rozkładu zajęć lekcyjnych w 280 oddziałach w żadnym nie stwierdzono nieprawidłowości. Dyrektorzy szkół starają się uwzględniać zasady higieny pracy umysłowej ucznia.

Podczas kontroli zwracano uwagę na:

- właściwe warunki sanitarne i higieniczne,
- właściwe oświetlenie (informowano dyrektorów obiektów, iż w ich zakresie jest zapewnienie właściwego oświetlenia na stanowiskach pracy ucznia i udokumentowanie, a także na prawidłowe zestawianie sprzętu, ocechowanie i prawidłowy dobór ławki),
- prawidłowość przechowywania środków chemicznych (środki czystości, pracownie chemiczne),
- stan sanitarny i epidemiologiczny gabinetów pomocy przed lekarskiej oraz wyposażenie apteczek,
- częstotliwość przeprowadzania dezynfekcji instalacji klimatyzacyjnych oraz przeglądy instalacji wentylacyjnych i nawiewnych.

W skontrolowanych placówkach ławki i krzesła były oznakowane i zróżnicowane. We wszystkich szkołach zostały wyznaczone miejsca do przechowywania podręczników i przyborów szkolnych.

Wydana została decyzja administracyjna w związku ze zmianą terminu wykonania decyzji: decyzja dotycząca Szkoły Podstawowej w Okupie, ul. Akacyjowa 4, 98-100 Łask.

LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

Ewidencją objętych jest 1 obiekt, w którym naukę pobierało 283 uczniów. Placówka podłączona jest do wodociągów publicznych, posiadają kanalizację.

Szkoła zapewniały uczniom środki do utrzymania higieny osobistej, stosowano mydło w płynie, papier toaletowy, ręczniki jednorazowego użytku.

Szkoła posiada infrastrukturę do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego a uczniowie mogą również korzystać z boiska.

Przeprowadzono ocenę rozkładu zajęć lekcyjnych w 10 oddziałach. Dyrektorzy szkół starają się uwzględniać zasady higieny pracy umysłowej ucznia.

Podczas kontroli zwracano uwagę na:

- właściwe warunki sanitarne i higieniczne,
- właściwe oświetlenie (informowano dyrektorów obiektów, iż w ich zakresie jest zapewnienie właściwego oświetlenia na stanowiskach pracy ucznia i udokumentowanie, a także na prawidłowe zestawianie sprzętu, odczowanie i prawidłowy dobór ławki),
- prawidłowość przechowywania środków chemicznych (środki czystości, pracownie chemiczne),
- stan sanitarny i epidemiologiczny gabinetów pomocy przed lekarskiej oraz wyposażenie apteczek,
- częstotliwość przeprowadzania dezynfekcji instalacji klimatyzacyjnych oraz przeglądy instalacji wentylacyjnych i nawiewnych.

W placówce ławki i krzesła były oznakowane i zróżnicowane.

ZESPOŁY SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH

W roku 2022 w powiecie łaskim funkcjonowało 6 zespołów, w ich skład wchodzi: 3 szkoły podstawowe, 4 liceum ogólnokształcące, 9 techników, 4 zasadniczych szkół zawodowych i 2 internaty. Ogółem uczęszczało do nich 2076 uczniów. Zespoły szkół znajdują się w budynkach przystosowanych o dobrym stanie

technicznym i sanitarnym. Wodę pobierają z wodociągów publicznych i są skanalizowane. Pełno wymiarową salę gimnastyczną posiadają wszystkie obiekty.

Zagospodarowane i prawidłowo urządzone boiska są przy wszystkich obiektach.

W ramach higienizacji procesu nauczania oceniono plan lekcji we wszystkich skontrolowanych szkołach. Na 126 ocenianych oddziałów w żadnym nie stwierdzono nieprawidłowości, dyrektorzy szkół starają się uwzględniać zasady higieny pracy umysłowej ucznia.

Podczas kontroli zwracano uwagę na:

- właściwe warunki sanitarne i higieniczne,
- właściwe oświetlenie (informowano dyrektorów obiektów, iż w ich zakresie jest zapewnienie właściwego oświetlenia na stanowiskach pracy ucznia i udokumentowanie, a także na prawidłowe zestawianie sprzętu, odczytanie i prawidłowy dobór ławki)
- prawidłowość przechowywania środków chemicznych (środki czystości, pracownice chemiczne),
- stan sanitarny i epidemiologiczny gabinetów pomocy przed lekarskiej oraz wyposażenie apteczek,
- częstotliwość przeprowadzania dezynfekcji instalacji klimatyzacyjnych oraz przeglądy instalacji wentylacyjnych i nawiewnych.

W skontrolowanych placówkach ławki i krzesła były oznakowane i zróżnicowane. Wszystkie placówki posiadają warunki do prowadzenia żywienia, z dożywiania korzystało ogółem 725 uczniów. Z posiłków refundowanych w 2022r. korzystały 24 osoby.

We wszystkich skontrolowanych szkołach w skład których wchodziły szkoły podstawowe zostały wyznaczone miejsca do przechowywania podręczników i przyborów szkolnych.

Pozostałe obiekty stale będące pod nadzorem to:

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łasku znajduje się również: pięć domów kultury, dziesięć placówek wsparcia dziennego, specjalny ośrodek szkolno - wychowawczy, placówka opiekuńczo-wychowawcza, międzyszkolny ośrodek sportowy, poradnia psychologiczno-pedagogiczna, sala zabaw „Hipcio” w Łasku.

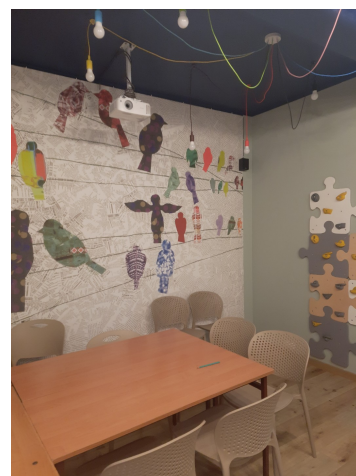
Placówka opiekuńczo-wychowawcza

W 2022r. skontrolowano:

- 1) **Domy kultury.** Skontrolowano jeden obiekt - stwierdzono wykonanie zaleceń. Placówki są w dobrym stanie sanitarno – higienicznym, spełniają podstawowe wymagania dotyczące tego typu obiektów i są podłączone do wodociągu i kanalizacji.
- 2) **Placówki wsparcia dziennego** – w 2022r. nie przeprowadzano kontroli w w/w placówka w związku z zawieszeniem działań tych obiektów. W 2022r. powstał nowy obiekt zlokalizowany w Szkole Podstawowej w Zalesiu.
- 3) **Specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy** - podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.
- 4) **Placówka opiekuńczo-wychowawcza** - podczas kontroli stwierdzono wykonanie decyzji administracyjnej dotyczącej doprowadzenie pomieszczeń łazienki do właściwego stanu sanitarnego i higienicznego. Wydana została decyzja administracyjna dotycząca doprowadzenia do właściwego stanu sanitarnego i technicznego pokoi wychowanków.

- 5) **Międzyszkolny ośrodek sportowy** – w 2022r. została przeprowadzona w wymienionym obiekcie kontrola sanitarna, która wykazała niewłaściwy stan sanitarny i techniczny korytarza na I piętrze oraz pomieszczeń szatni na I piętrze. Na wyżej wymienione nieprawidłowości wydane zostały zalecenia.
- 6) **Poradnia psychologiczno-pedagogiczna** – W 2022r. w w/w placówka nie była kontrolowana.
- 7) **Sala zabaw „Hipcio” w Łasku** - W 2022r. w w/w placówka nie była kontrolowana.

Łaski Dom Kultury

WYPOCZYNEK LETNI I ZIMOWY

W roku 2022 na terenie objętym działalnością funkcjonowało 11 placówek wypoczynku letniego, w których ogółem przebywało 267 uczestników. W 2022r. zwiększyła się liczba placówek wypoczynku a to spowodowało zwiększenie się ilość wypoczywających dzieci w stosunku do roku ubiegłego.

Wszystkie obiekty były zakwalifikowane i spełniały wymagania sanitarno – higieniczne i techniczne.

Dzieci zapewnione miały dobre warunki wypoczynku i pobytu, właściwe warunki sanitarne i higieniczne. Opiekę lekarską pełniły ośrodki zdrowia, na terenie którego znajdowały się placówki. Poważniejszych zachorowań ani wypadków nie odnotowano.

Ocena letniego i zimowego wypoczynku została przekazana zgodnie z wytycznymi.

Obiekty nowopowstałe:

W 2022 roku nadzorem zostały objęte nowopowstałe obiekty: Klub Malucha SmartyArty w Łasku, ul. Warszawska 10, 98-100 Łask oraz Placówka Wsparcia Dziennego w Zalesiu, Marianów 12 a, 98-105 Wodzierady.

Podsumowanie

W 2022r. przeprowadzono ogółem 89 kontroli w obiektach nauczania i wychowania, nie stosowano karania mandatowego, wydano dwie decyzje administracyjne: dotycząca zmiany terminu wykonania decyzji administracyjnej oraz dotycząca doprowadzenia do właściwego stanu sanitarnego obiektów.

Wydawane były zalecenia na uchybienia bieżące, które były wykonane na bieżąco. W 2022 r. nie odnotowano wniosków o interwencję.

Dobrze układała się współpraca z innymi komórkami PSSE, wszystkie informacje przekazywane były na bieżąco:

1. z Higieną Żywności i Żywnienia w zakresie warunków panujących w obiektach oświatowych prowadzących dożywianie i placówkach sezonowych,
2. z Higieną Komunalną w zakresie przekazywania informacji odnośnie:
 - jakości wody z wodociągów publicznych dostarczających wodę do szkół, przedszkoli, placówek oświatowych,
 - basenu kąpielowego całorocznego – pływalni przy Szkole Podstawowej Nr 5 w Łasku,
 - jakości wody w okresie letnim oraz warunków jakie panują na terenie kąpieliska na rzece Grabi w Łasku.
- prowadzenia nadzoru nad piaskownicami pod względem sanitarnym i technicznym.
3. z Epidemiologią w zakresie działań związanych z nadzorem nad gabinetami profilaktycznej opieki zdrowotnej w placówkach oświatowych.
4. z Zapobiegawczym Nadzorem Sanitarnym w zakresie opiniowania nowo uruchamianych zakładów nadzorowanych przez HDM.

Podjęte działania w zakresie promocji zdrowia:

Poprawnie układa się współpraca Higieny Dzieci i Młodzieży z instytucjami i samorządami czy organizacjami społecznymi.

Jednostki samorządowe na ogół uwzględniają w swoich planach rocznych zalecenia i potrzeby placówek oświatowo – wychowawczych.

OCENA STANU SANITARNEGO W ZAKRESIE HIGIENY PRACY

Główny cel działania Sekcji Higieny Środowiska w zakresie higieny pracy związany jest z nadzorem nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy w celu zapobiegania powstania chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy.

Warunki higieniczno-sanitarne i zagrożenia w środowisku pracy

W ewidencji działalności Sekcji Higieny Środowiska w zakresie Higieny Pracy w 2022r. znajdowały się **193** zakłady. Zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności na koniec roku sprawozdawczego, nadzorem objętych było **188** zakładów, zatrudniających **5279** pracowników. W roku 2022 nadzorem objęto **101 zakładów**, w których skontrolowano warunki pracy **3296** pracowników. Na terenie powiatu łaskiego znajdują się głównie przedsiębiorstwa produkcyjno - handlowo - usługowe prowadzące działalność w branży odzieżowej, dziewiarskiej, produkcji z drewna, tworzyw sztucznych, papieru, branży spożywczej oraz placówki handlu detalicznego. Ponadto funkcjonują również zakłady zajmujące się wprowadzaniem do obrotu produktów biobójczych, mieszanin chemicznych, produktów kosmetycznych oraz detergentów. Największą grupę nadzorowanych obiektów w stosunku do zakładów objętych ewidencją stanowią przedsiębiorstwa małe, zatrudniające:

do 9 pracowników t.j. 116 zakładów

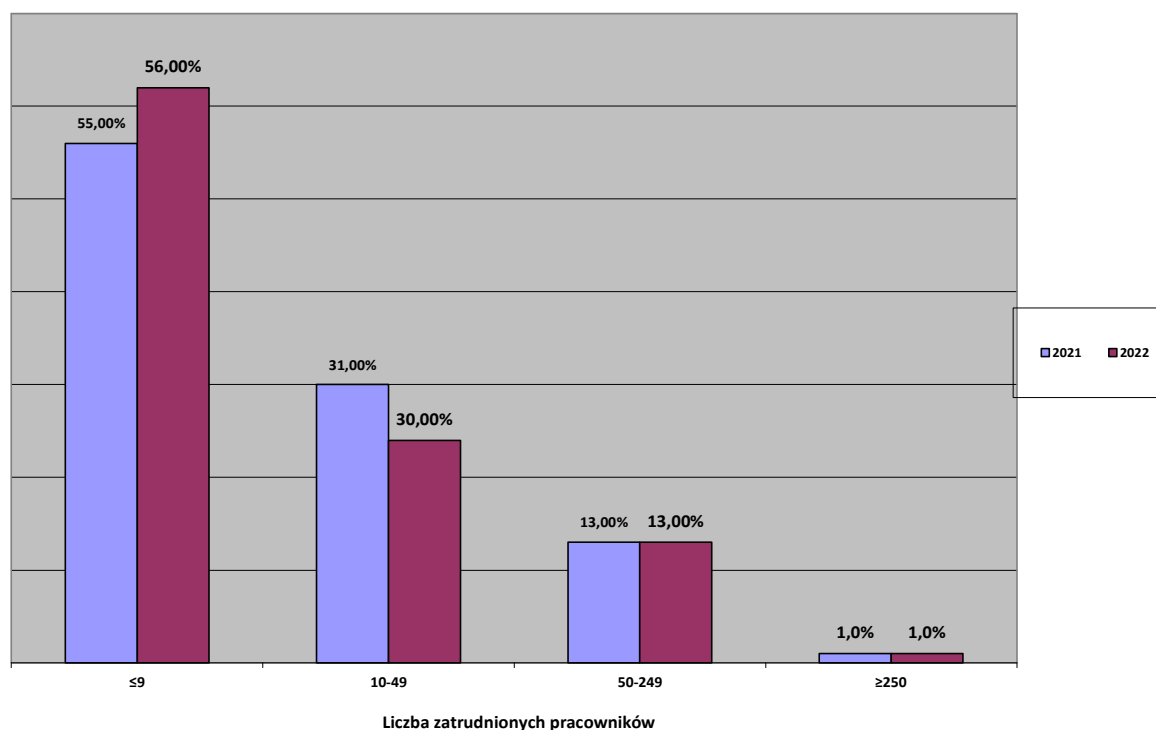
10 - 49 pracowników t.j. 45 zakłady,

50-249 pracowników t.j. 24 zakładów,

250 i więcej pracowników t.j. 3 zakłady.

Zakłady pracy objęte ewidencją według liczby zatrudnionych w powiecie łaskim w latach 2021-2022

Liczba zatrudnionych w zakładach pracy	Liczba zakładów w latach		% całkowitej liczby nadzorowanych zakładów w latach	
	2021	2022	2021	2022
≤9	112	116	56%	62%
10-49	60	45	30%	24%
50-249	27	24	13%	13%
≥250	2	3	1%	1%
Razem	201	188	100%	100%

Nadzór nad zakładami pracy - działalność kontrolna

Podczas przeprowadzonych w ramach nadzoru sanitarnego **130 kontroli** środowiska pracy (w tym przeprowadzono **4** kontrole w ramach postępowań w związku z podejrzeniem choroby zawodowej), zwracano szczególną uwagę na zagrożenia czynnikami szkodliwymi występującymi na stanowiskach pracy. Sprawdzano, czy pracodawcy zgodnie z obowiązującymi przepisami dokonali aktualizacji ocen ryzyka zawodowego uwzględniających narażenie na czynniki szkodliwe.

W wyniku przeprowadzonych kontroli nieprawidłowości stwierdzono w **6** obiektach.

Łącznie w **6** decyzjach wydano **12** nakazów m.in. :

- w zakresie produktów biobójczych - **3**
- w zakresie czynników biologicznych w środowisku pracy - **2**
- dotyczących badań i pomiarów środowiska pracy - **3**
- dotyczących obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych - **1**
- w zakresie oceny ryzyka zawodowego - **2**
- w zakresie poprawy stanu technicznego pomieszczeń - **1**

Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, detergentami i produktami biobójczymi

Na terenie powiatu łaskiego funkcjonuje:

6 zakładów wprowadzających do obrotu substancje i ich mieszaniny, w tym:

- 3 zakłady wprowadzające do obrotu detergenty,
 - 2 zakłady wprowadzające do obrotu mieszaniny chemiczne (produkty kosmetyczne);
 - 1 zakład wprowadzający do obrotu produkty biobójcze,
- oraz 43 podmioty stosujące substancje chemiczne i ich mieszaniny (dalsi użytkownicy). Przeprowadzone kontrole w obiektach stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny nie wykazały uchybień. Łącznie w w/w podmiotach w zakresie nadzoru nad chemikaliami przeprowadzono 47 kontroli sanitarnych. Ponadto przeprowadzono:
- 2 kontrole w ramach nadzoru nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3,
 - 8 kontroli w ramach nadzoru nad produktami biobójczymi,
 - 14 kontroli w zakresie substancji chemicznych ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,
 - 28 kontroli w ramach nadzoru nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy.

Nadzór nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy

W 2022r. w ramach nadzoru nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy przeprowadzonych zostało 28 kontroli w zakładach, w których występują szkodliwe czynniki biologiczne. W zakładach tych występuje prawdopodobieństwo występowania szkodliwych czynników biologicznych zaliczanych do 2 i 3 grupy zagrożenia, ogółem w narażeniu w zakładach skontrolowanych pracuje 354 pracowników. Podczas kontroli zalecono wzmożony stały nadzór lekarza prowadzącego profilaktyczną opiekę zdrowotną nad zatrudnionymi pracownikami pracującymi w narażeniu na czynniki biologiczne, rygorystyczne przestrzeganie zasad higieny oraz konieczności stosowania przez pracowników ochron indywidualnych w postaci półmasek p/pyłowych z filtrem pochłaniającym, chroniącym przed czynnikami biologicznymi 2 grupy zagrożenia. Przeprowadzone kontrole w obiektach nie wykazały uchybień.

Podsumowanie

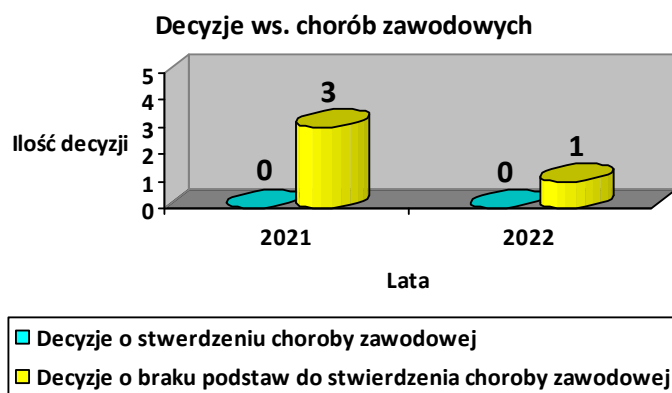
Oceniając środowisko pracy w nadzorowanych obiektach stwierdza się poprawę warunków pracy poprzez prawidłowe wyposażenie i urządzenie pomieszczeń oraz stanowisk pracy. Pracodawcy zapewniają pracownikom odpowiednią odzież ochronną i środki ochrony indywidualnej. W 2022r. podczas kontroli w nadzorowanych zakładach zwracano szczególną uwagę na przestrzeganie zakazu palenia wyrobów tytoniowych i e-papierosów. We wszystkich kontrolowanych zakładach obowiązuje zakaz palenia tytoniu. Ponadto podczas przeprowadzanych kontroli informowano o aktach prawnych zobowiązujących pracodawców do zapewnienia pracownikom właściwych, bezpiecznych i higienicznych warunków pracy związanych z wykonywaną przez nich pracą (stosowanie środków profilaktycznych oraz informowanie i szkolenie pracowników). Uświadamiano pracowników o konieczności stosowania środków ochrony indywidualnej w celu przeciwdziałania zagrożeniom na stanowisku pracy. Udzielano instruktażu pracodawcom o zagrożeniach wynikających z narażenia pracowników na czynniki szkodliwe dla zdrowia występujące w środowisku pracy, o przeciwdziałaniu powstawaniu chorób zawodowych, o konieczności przeprowadzania badań środowiska pracy. Podnoszenie świadomości pracodawców i pracowników w zakresie ograniczania zagrożeń, z uwzględnieniem kolejności środków zapobiegawczych: zbiorowych i organizacyjnych, a następnie, jeśli nie jest to możliwe,

środków ochrony indywidualnej przy kontrolowaniu oceny ryzyka na stanowiskach pracy ma znaczący wpływ na zmniejszenie liczby zgłaszanych podejrzeń chorób zawodowych.

Choroby zawodowe

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Łasku, realizując zadania dotyczące nadzoru nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy, prowadziła również postępowanie administracyjne w zakresie chorób zawodowych.

Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łasku w 2022r. wpłynęło 1 zgłoszenie podejrzeń choroby zawodowej. W związku ze zgłoszeniami przeprowadzono 4 postępowania w sprawie choroby zawodowej. PPIS w Łasku wydał 1 decyzję o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

Wnioski:

1. Pracodawcy w miarę możliwości dostosowują technologie produkcji do nowoczesnych standardów, odnawiają pomieszczenia produkcyjne i higieniczno-sanitarne, dbają o prawidłowe wyposażenie i urządzenie tych pomieszczeń, zapewniają pracownikom odpowiednią odzież ochronną i środki ochrony indywidualnej, środki dezynfekcyjne oraz przestrzegają terminowości przeprowadzania badań profilaktycznych pracowników.
2. Działania techniczno – organizacyjne podejmowane przez pracodawców, stosowanie środków ochrony indywidualnej oraz profilaktyka medyczna zapobiegają skutkom oddziaływania czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy.
3. Pomimo poprawiających się warunków pracy pracowników, informowaniu ich o ryzyku zawodowym, które wiąże się z wykonywaną pracą oraz zasadach ochrony zdrowia przed zagrożeniami, w dalszym ciągu wpływają zgłoszenia podejrzeń chorób zawodowych.

NADZÓR NAD ŚRODKAMI ZASTĘPCZYMI I NOWYMI SUBSTANCJAMI PSYCHOAKTYWNYMI”

W 2022 roku do Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Łasku nie wpływały informacje o pojawiających się obiektach zajmujących się wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych. Na terenie powiatu łaskiego nie zidentyfikowano przypadków dystrybucji oraz sprzedaży środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych i w związku z powyższym nie było konieczności podejmowania wspólnych kontroli z Policją lub innymi służbami. Ponadto PPIS w Łasku prowadzi codzienny monitoring o przypadkach podejrzeń zatruciu środkami zastępczymi.

Na terenie powiatu łaskiego prowadzone są również działania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania obrotowi środków zastępczych.

W związku z powyższym podczas kontroli zakładów pracy przekazywano następujące materiały edukacyjne:

- ulotka „DOPALACZOM MÓWIMY STOP WYBIERAMY ZDROWIE”

- ulotka informująca gdzie należy szukać pomocy w sytuacji zagrożenia

Powyższe materiały zostały przekazane pracownikom służby bhp w celu ich udostępnienia oraz przedstawienia pracownikom podczas organizowanych w zakładzie szkoleń: wstępnych i okresowych w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy .

Przeprowadzanie spotkań, pogadarek na temat nowych substancji psychoaktywnych i omawianie zagadnień dotyczących zagrożeń wynikających ze stosowania „dopalaczy” ma na celu zwiększenie wiedzy i świadomości społeczeństwa jak groźne są tzw. „nowe narkotyki”

Przeprowadzanie tego typu działań (tj. spotkań, pogadarek, szkoleń) o charakterze zapobiegawczym, polegające na uświadamianiu pracowników jak i pracodawców jakie zagrożenia mogą powodować „nowe substancje psychoaktywne”, mogą mieć znaczny wpływ na zmniejszenie liczby potencjalnych nabywców tych środków i substancji dystrybuowanych przy pomocy przekazu internetowego.

ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

W 2022 roku na podstawie art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, realizowano ustawowe zadania i obowiązki w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w szczególności poprzez:

- opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gmin, w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko,
- wydawanie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko,
- wydawanie opinii o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- uzgadnianie w zakresie higienicznym i zdrowotnym dokumentacji projektowej planowanych obiektów budowlanych,
- zajmowanie stanowiska co do zgodności wykonania obiektu budowlanego z zatwierdzonym projektem budowlanym i warunkami pozwolenia na budowę, w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych,

W 2022 roku wydano **ogółem 76 opinii** dotyczących:

- uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia - 3
- obowiązku sporządzenia raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko – 1
- odstępiania od sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko – 30
- uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko - 8
- opiniowanie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko - 11
- opiniowanie dokumentacji projektowej - 9
- uczestniczenia w dopuszczeniu do użytkowania obiektu budowlanego - 14
w tym większość stanowią obiekty żywnościowo – żywnościowe (sklepy, bary gastronomiczne, małe gastronomie), zakłady fryzjerskie, apteki.
- decyzji dotyczących opłat za wykonane czynności - 14

Opinie co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko wydawano w oparciu o wnikliwą analizę przedstawianych w kartach informacyjnych planowanych przedsięwzięć informacji, w szczególności w zakresie rodzaju, skali i usytuowania planowanych przedsięwzięć, usytuowania względem terenów zabudowy mieszkaniowej oraz względem ujęć wód podziemnych, przedstawionych rozwiązań technicznych i organizacyjnych mających na celu ochronę zdrowia ludzi. W 2022r. wydane opinie dotyczyły między innymi przedsięwzięć, polegających na budowie m.in.: farm fotowoltaicznych, obiektów produkcyjno-magazynowych. W przypadku dokumentów planistycznych, opinie wydawano w oparciu o prognozy oddziaływania na środowisko sporządzone przez autorów spełniających wymagania określone przepisami ustawy

o udostępnianiu informacji o środowisku, których zakres i stopień szczegółowości został wcześniej uzgodniony z PPIS.

W trakcie opiniowania dokumentacji projektowej zwracano uwagę czy planowana inwestycja po zrealizowaniu zgodnie z przyjętymi w opracowaniu rozwiązaniami technicznymi, technologicznymi i organizacyjnymi nie będzie oddziaływała negatywnie na środowisko, a tym samym na zdrowie ludzi. Kontrolę zgodności wykonania obiektów budowlanych z zatwierdzonym projektem budowlanym, w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych, dokonywano w oparciu o oględziny wybudowanych obiektów, projekty budowlane zatwierdzone przez Starostę Łaskiego oraz w oparciu o stosowne dokumenty, potwierdzające spełnienie założeń projektowych w zakresie wymiany powietrza, jakości wody, zastosowanych materiałów budowlanych, zastosowanych urządzeń do gromadzenia lub podczyszczania ścieków oraz w zakresie szczelności instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej.

W 2022r. nie wstąpiła konieczność zgłoszenia sprzeciwu przeciwko uruchomieniu nowo wybudowanego obiektu budowlanego.

OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

Działalność i kompetencje

1. Inicjowanie przedsięwzięć zmierzających do zaznajomienia społeczeństwa z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, popularyzowania zasad higieny i racjonalnego żywienia, metod zapobiegania chorobom;
2. Wprowadzanie programów edukacyjnych krajowych, wojewódzkich i lokalnych do placówek szkolno-wychowawczych; ocena działalności zdrowotnej prowadzonej przez placówki wychowawcze, zakłady opieki zdrowotnej, inne instytucje i organizacje oraz udzielanie im pomocy w prowadzeniu tej działalności;
3. Szkolenia szkolnych realizatorów programów profilaktycznych oraz młodzieży;
4. Organizacja konkursów: plastycznych, wiedzy, i sprawności dotyczących zdrowego stylu życia
5. Organizacja działań akcyjnych przy współpracy innych instytucji w kwestii zdrowia publicznego społeczności lokalnej

Na terenie powiatu łaskiego działaniem profilaktycznym objętych było: **14** placówek służby zdrowia, **20** szkół podstawowych, **7** szkół ponadpodstawowych, **19** przedszkoli, **11** oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych, **1** żłobek oraz **1** klub malucha.

Realizowano następujące programy:

a) Program Przedszkolnej Edukacji Antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas”

Celem programu jest wykształcenie umiejętności rozpoznawania różnych dymów i ich źródeł, zwiększenie wrażliwości dzieci na szkodliwość dymu papierosowego oraz zwiększenie kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy. Program objął grupę 311 dzieci z 10 placówek oraz 67 rodziców i opiekunów. W szkoleniu dla

koordynatorów wzięło udział 16 nauczycieli.

b) Ogólnopolski Program Edukacyjny „Skąd się biorą produkty ekologiczne”

Jego głównym celem jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Program realizowało 12 placówek - 363 dzieci oraz 166 rodziców, łącznie 529 osób. Zorganizowano szkolenie dla przedszkolnych koordynatorów programu, w którym udział wzięło 20 osób.

c) Program Antytytoniowej Edukacji Zdrowotnej „Bieg po zdrowie”

Program przeznaczony jest dla uczniów klas czwartych szkoły podstawowej, a jego celem jest zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów. W realizacji uczestniczyło 138 uczniów z 7 szkół oraz 147 rodziców i opiekunów. Przeszkolono 17 koordynatorów szkolnych.

d) Ogólnopolski Program Edukacyjny „Trzymaj Formę!”

Program skierowany jest do uczniów szkół podstawowych. Jego celem jest poszerzenie wiedzy dotyczącej zdrowego żywienia, zbilansowanej diety, aktywności fizycznej, zachowań konsumenckich oraz kształtowanie umiejętności niezbędnych do utrzymania zdrowia i kondycji fizycznej, ze szczególnym uwzględnieniem odpowiedzialności indywidualnej i świadomego wyboru. W roku szkolnym 2021/2022 program realizowało 319 uczniów z 7 szkół podstawowych oraz 175 rodziców i 26 opiekunów, łącznie 520 osób. 27 października 2022r. zorganizowano szkolenie dla szkolnych koordynatorów programu, w którym udział wzięło 18 osób.

e) Wojewódzka Kampania Edukacyjna „Dopalaczom mówimy STOP – wybieramy zdrowie”

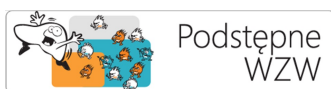
Celem kampanii jest obniżenie wśród uczniów tendencji do podejmowania ryzykownych zachowań generowanych przez grupę i prowadzących do sięgania po substancje psychoaktywne oraz uświadomienie rodzicom jak ważne jest ich wsparcie i wiedza na temat różnych środków, po które chętnie sięgają ich dzieci. Kampanię realizowało 8 szkół - 341 uczniów oraz 223 rodziców.

f) Program „ARS, czyli jak dbać o miłość”

Zasadniczym celem programu „ARS, czyli jak dbać o miłość” jest wyposażenie uczestników w wiedzę i umiejętności zmniejszające ryzyko utraty zdrowia i życia ich samych oraz ich potomków, zwłaszcza spowodowane używaniem substancji psychoaktywnych. Program realizowany był w roku szkolnym 2021/2022 w 3 szkołach ponadpodstawowych. Wzięło w nim udział 137 uczniów oraz 38 rodziców, łącznie 175 osób. Koordynatorzy szkolni uczestniczyli w szkoleniu zorganizowanym przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Łasku.

g) Program profilaktyczny „Podstępne WZW”

Program skierowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych, a jego głównym celem jest podniesienie wiedzy na temat profilaktyki zakażeń HBV i HCV oraz kształtowanie zachowań prozdrowotnych, w tym również w zakresie przeciwdziałania chorobom zakaźnym. Udział w zajęciach wzięło 20 uczniów. Zorganizowano szkolenie dla szkolnych koordynatorów programu, w którym uczestniczyły 4 osoby.

h) Program profilaktyczny „Znamie! Znam je?”

Jest to program skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych, którego celem jest budowanie świadomości wśród młodzieży na temat zagrożeń wynikających z zachorowalności na czerniaka, a także potrzeby profilaktyki i wczesnego wykrywania tego nowotworu. Program realizowała 1 szkoła - 20 uczniów. Zorganizowano szkolenie dla szkolnych koordynatorów programu, w którym udział wzięło 5 osób.

i) Program profilaktyki raka szyjki macicy „Wybierz Życie. Pierwszy Krok”

**WYBIERZ
ŻYCIE**

Program realizowała ma na celu zmniejszenie występowania raka szyjki macicy i umieralności na tę chorobę. W roku szkolnym 2021/2022 uczestniczyła w nim 1 szkoła - 87 uczniów. Zorganizowano szkolenie dla szkolnych koordynatorów programu, w którym udział wzięło 5 osób.

j) „Krajowy Programu Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV”

Przeprowadzono zajęcia w 3 szkołach ponadpodstawowych, podczas których wyświetlono film Krajowego Centrum ds. AIDS pt. „AIDS – epidemia wciąż niepokonana” i „HIVokryzja-wyleczmy się”. Młodzież poznała budowę wirusa HIV, drogi zakażenia, objawy, sposoby leczenia oraz pojęcie „okienko serologiczne”. W warsztatach wzięło udział łącznie 133 uczniów.

W ramach obchodów Światowego Dnia AIDS zorganizowano punkt konsultacyjno-informacyjny w Starostwie Powiatowym w Łasku, z którego skorzystało 45 osób. Działanie wykonano podczas Powiatowego Dnia Profilaktyki. Zamieszczono również post informacyjny na portalu społecznościowym Facebook. Liczba odbiorców -154.

Realizowano następujące działania nieprogramowe:

a) Światowy Dzień Zdrowia

Zamieszczono informacje na portalu społecznościowym Facebook. Odbiory postów – 38.

b) Światowy Dzień bez Tytoniu

Zorganizowano konkurs internetowy „Dbaj o zdrowie, chroń planetę-unikaj tytoniu”, w którym uczestniczyło 19 uczniów szkół podstawowych. Zamieszczono posty informacyjne na portalu społecznościowych Facebook. Zasięg postów -18 780.

c) Światowy Dzień Rzucania Palenia

Zorganizowano konkurs na najlepszą sałatkę/surówkę i hasło antytytoniowe „*Papierosów nie palimy, bo wolimy witaminy*”, w którym udział wzięło 45 uczniów ze szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Działanie współfinansowane ze Starostwem Powiatowym w Łasku.

d) Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach i Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach.

Zorganizowano 2 punkty informacyjne: w Bibliotece Publicznej w Łasku oraz w Zespole Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Sędziejowicach – udział wzięło 175 osób. Przeprowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych dla 170 rodziców i opiekunów w Przedszkolu Publicznym Nr 3 im. Misiaczek w Łasku oraz Żłobku Gminnym w Łasku.

e) Bezpieczne wakacje

Zorganizowano 2 punkty konsultacyjne: podczas Pikniku Województwa Łódzkiego w Sędziejowicach oraz podczas Festynu Rodzinnego w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Bałuczu. Uczestniczyło w nich łącznie 130 osób. Poruszana tematyka: bezpieczny wypoczynek nad wodą, w górach, kleszcze, promieniowanie UV. Wykonywano pomiary ciśnienia tętniczego krwi.

f) Bezpieczny powrót do szkoły

Zorganizowano 2 punkty konsultacyjne: podczas Dożynek Gminnych w Zespole Szkół w Marzeninie oraz podczas Festynu Rodzinnego w Szkole Podstawowej Nr 5 im. M. Kopernika w Łasku. Uczestniczyło w nich łącznie 120 osób. Poruszana tematyka: odpowiedni tornister/plecak i wady postawy, substancje psychoaktywne, wszawica. Wykonywano pomiary ciśnienia tętniczego krwi oraz ćwiczenia z wykorzystaniem alkohogli.

g) Profilaktyka próchnicy u dzieci.

Przeprowadzono spotkania w 15 placówkach oświatowych, połączone z instruktażem prawidłowego mycia zębów. Uczestniczyło w nich 652 dzieci.

h) Profilaktyka raka piersi.

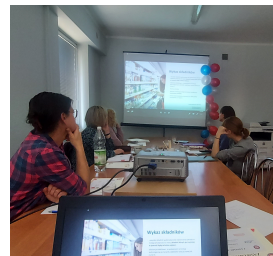
Przeprowadzono spotkania z uczniami 9 szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz członkami Koła Gospodyń Wiejskich „Borowiki” – łącznie 248 osób. Podczas spotkań przeprowadzano m.in. instruktaż samobadania piersi z wykorzystaniem fantomu piersi z wbudowanymi guzkami. Zorganizowano punkt konsultacyjno-informacyjny w ramach obchodów Europejskiego Dnia Walki z Rakiem Piersi – 20 uczestników.

i) Profilaktyka używania wyrobów tytoniowych wśród młodzieży szkolnej.

Przeprowadzono spotkania w 5 szkołach podstawowych, w których uczestniczyło łącznie 291 osób.

j) Promocja szczepień ochronnych.

Wygłoszono prelekcję w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Zalesiu, w której uczestniczyło 96 uczniów klas 1-8. Zorganizowano punkt konsultacyjno-edukacyjny podczas Pikniku Rodzinnego w Niepublicznej Szkole Podstawowej im. Lotników Łaskich w Teodorach, w którym udział wzięło 166 osób (uczniowie, grono pedagogiczne, społeczność lokalna).

k) Kampania „Wybieraj bezpieczną żywność”

27 października 2022 r. w siedzibie Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Łasku zorganizowano szkolenie dla nauczycieli, w którym udział wzięło 5 osób.

l) Zdrowe odżywianie.

Przeprowadzono zajęcia z uczniami klasy 7 Szkoły Podstawowej w Widawie, w których uczestniczyło 13 uczniów.

m) Powiatowy Dzień Onkologiczny.

Zorganizowano punkt konsultacyjno-informacyjny, podczas którego prowadzono dystrybucję materiałów na temat profilaktyki nowotworowej. Wykonywano pomiar ciśnienia tętniczego krwi. Z punktu skorzystało 47 osób.

Interwencje wynikające z sytuacji epidemiologicznej.

W związku z wystąpieniem pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 na stronie internetowej PSSE w Łasku oraz Facebook zamieszczono informacje, dotyczące aktualnej sytuacji epidemiologicznej oraz wytyczne Ministerstwa Zdrowia i Głównego Inspektoratu Sanitarnego.

PODSUMOWANIE

Realizacja zadań statutowych pomimo trudności związanych z stanem epidemii odbywała się zgodnie z planem zasadniczych zamierzeń na rok 2022r. obejmującym główne kierunki działania, zasadnicze zamierzenia oraz harmonogramem nadzoru nad obiektami.

W związku z trwającym nadal w 2022 roku stanem epidemii pracownicy Nadzoru Sanitarnego zaangażowani byli w działania mające na celu zapobiegania szerzeniu się zakażeń wywołanych wirusem oraz ciągle monitorowanie sytuacji epidemiologicznej. PPIS w Łasku podjął wszelkie możliwe starania aby zapewnić stabilną sytuację epidemiologiczną w powiecie.

Ponadto w I kwartale 2022 roku przeprowadzano samodzielne oraz wspólne kontrole z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Łasku dotyczące przestrzegania określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii. Skontrolowano m.in. zakłady żywienia zbiorowego otwartego, sklepy spożywcze, obiektów hotelarskich, siłownie, pływalnie kryte, zakłady pracy. Podczas kontroli udzielano pouczeń, które dotyczyły m.in. dezynfekcji rąk, noszenia prawidłowo maseczki ochronnej i zachowania dystansu społecznego.

Dane liczbowe na temat zakażeń podawane były przez Ministerstwo Zdrowia i dostępne na stronie internetowej www.gov.pl/web/koronawirus.

Ludność naszego powiatu jest zaopatrywana w wodę właściwej jakości.

Zapraszamy do odwiedzania naszej strony internetowej www.gov.pl/web/psse-lask która jest na bieżąco aktualizowana i zawiera interesujące dane na temat działalności naszej Stacji.